

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
 ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
 Ταχ. Δ/ση: 1ο χλμ Μυτιλήνης - Λουτρών Μυτιλήνη, 81100
 Πληροφορίες: ΓΑΒΡΙΗΛ ΚΛΑΔΙΤΗΣ
 Τηλ.: 2251352041, 22513-52000
 Fax: 22513-52014
 Email: gkladitis@mou.gr

Μυτιλήνη, 19/12/2016
 Α.Π.: οικ. 4349

Κωδικός Πρόσκλησης: ΒΑ_ΕΤΠΑ_6β_32

Α/Α ΟΠΣ: 1797

Έκδοση: 1/0

Προς:
 Πίνακας Αποδεκτών

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΣΤΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Βόρειο Αιγαίο»

ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3 «Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής»

Ο ΟΠΟΙΟΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΜΕ ΤΙΤΛΟ «Συμπληρωματικά έργα ολοκλήρωσης των υποδομών για τη βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων, σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, καθώς και σε τουριστικές περιοχές»

Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-4-2005),
2. Το Ν. 4314/2014 για τη διαχείριση, τον έλεγχο και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020» (ΦΕΚ 265/Α/23.12.2014),
3. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013,
4. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006, όπως

Ευρωπαϊκή Ένωση

ισχύει,

5. Το με αρ. απόφασης C(2014) 3542final/23.5.2014 εγκεκριμένο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή «Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης) 2014-2020»,
6. Την Απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C(2014) 10164 /18.12.2014 που αφορά την έγκριση του Ε.Π. «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ»,
7. Την Υπουργική Απόφαση με αριθ. 32680/ΕΥΘΥ 334/23.3.2015 (ΦΕΚ 791/Β/6.5.2015) με την οποία συστάθηκε /αναδιαρθρώθηκε η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. Βορείου Αιγαίου,
8. Τη με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712 / 31.07.2015 Υπουργικής Απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχοι νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"»,
9. Το με ΑΠ. 115812/ΕΥΘΥ 1091/13.11.2015 έγγραφο της ΕΥΘΥ με θέμα την περιγραφή του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου (ΣΔΕ) για όλα τα επιχειρησιακά προγράμματα του ΕΣΠΑ της περιόδου 2014-2020,
10. Τα με ΑΠ. 127558/ΕΥΘΥ 1227/09.12.2015 και 18682/18.02.2016 έγγραφα της ΕΑΣ με θέμα την ολοκλήρωση πράξεων που συγχρηματοδοτούνται από τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΕΠ) του ΕΣΠΑ 2007-2013 και τις ενέργειες ενεργοποίησης του ΕΣΠΑ 2014-2020 και τακτοποίησης των Ε.Π. του ΕΣΠΑ 2007-2013, αντίστοιχα,
11. Την από 19.10.2016 απόφαση της 2ης Επιτροπής Παρακολούθησης του Ε. Π. «ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ», με την οποία εγκρίθηκε η μεθοδολογία, η διαδικασία και το περιεχόμενο της εξειδίκευσης του ΕΠ, η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων του Άξονα Προτεραιότητας, όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο στην πρόσκληση έγγραφο, καθώς και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων και των εντάξεων και οι τεθέντες κατ' έτος στόχοι,
12. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης ("Γενικός Απαλλακτικός Μηχανισμός"),
13. Την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C262/01),
14. Τη με αρ. πρωτ. 74391/ΕΥΚΕ2634/13.07.2016 Εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού με τίτλο "Οδηγίες στους φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση κρατικών ενισχύσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2014-2020",
15. Το με αρ. πρωτ. 120386/ΕΥΚΕ4175/15.11.2016 έγγραφο με παρατηρήσεις της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων στο Σχέδιο Πρόσκλησης της Δράσης

Κ Α Λ Ε Ι

Τους φορείς που εμπίπτουν στις παρακάτω κατηγορίες δυνητικών Δικαιούχων

- Δήμοι
Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου που δεν διαθέτουν ΔΕΥΑ
- Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης - Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ)
Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου

για την **υποβολή προτάσεων έργων (πράξεων)**, προκειμένου να ενταχθούν και χρηματοδοτηθούν στο/α πλαίσιο/α του/ων παραπάνω Άξονα/ων Προτεραιότητας του/ων Επιχειρησιακού/ών Προγράμματος/ων.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Μέσω της δράσης επιδιώκεται η υλοποίηση στοχευμένων μέτρων που περιλαμβάνονται στην Ομάδα I Βασικών Μέτρων του Προγράμματος Μέτρων του Σχεδίου Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) Υδατικού Διαμερίσματος (ΥΔ) Νήσων Αιγαίου με σκοπό τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία αστικών λυμάτων. Συγκεκριμένα, αφορά σε έργα αποχέτευσης και επεξεργασίας σε οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 2000 κατοίκων. Επενδύσεις σε περιοχές με μικρότερο ισοδύναμο πληθυσμό δεν θα υλοποιηθούν μέσω της παρούσας δράσης, δεδομένου ότι αυτές θα πρέπει να αιτιολογούνται δεόντως από τεχνική και οικονομική άποψη στο πλαίσιο μιας Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης.

Οι προτεινόμενες πράξεις στο πλαίσιο αυτής της πρόσκλησης θα πρέπει να αφορούν στην κατασκευή υποδομών συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας και διάθεσης αστικών λυμάτων (ολοκληρωμένα δίκτυα αγωγών που συνδέονται με εγκαταστάσεις βελτιωμένης επεξεργασίας λυμάτων και Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων) σε συμφωνία με τα αναφερόμενα στο αντίστοιχο μέτρο του ΣΔΛΑΠ με κωδικό ΒΜ11. Θα αξιολογηθούν κατ' απόλυτη προτεραιότητα προτάσεις που αφορούν στους οικισμούς του Πίνακα 7-38 του ΣΔΛΑΠ (σελ. 145) με «Κατάσταση ΕΕΛ: ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΕΕΛ».

Απαραίτητη προϋπόθεση για την ένταξη κάθε προτεινόμενης δράσης είναι η συνάφειά της με το Πρόγραμμα Μέτρων του εγκεκριμένου ΣΔΛΑΠ ΥΔ Νήσων Αιγαίου, όπως αναλύεται ανωτέρω. Η συνάφεια τεκμηριώνεται με σχετική βεβαίωση της Δ/σης Υδάτων Βορείου Αιγαίου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου.

Επισημαίνεται ότι οι διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων που ξεκινούν μετά την 08.08.2016 υπάγονται στο Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147).

Σε σχέση με την πρόβλεψη ενίσχυσης ομάδας έργου στο πλαίσιο ελέγχου της επιχειρησιακής ικανότητας του δυνητικού δικαιούχου, επισημαίνεται ότι η προσφυγή σε εξωτερικό συνεργάτη ή σύμβουλο αποτελεί εξαιρετική περίπτωση και ο φορέας θα καταφεύγει σε αυτή τη λύση αφού έχουν εξαντληθεί αποδεδειγμένα (προσκόμιση σχετικών αρνητικών απαντήσεων σε σχετικά αιτήματα) όλες οι άλλες δυνατότητες εύρεσης προσωπικού (π.χ. διάθεση, σύμβαση διαδημοτικής συνεργασίας). Σε

Ευρωπαϊκή Ένωση

κάθε περίπτωση, η εξασφάλιση της κάλυψης του κόστους ενίσχυσης από το κόστος της πράξης με πρόβλεψη σχετικού υποέργου εξετάζεται μόνον όταν η προτεινόμενη πράξη ικανοποιεί αθροιστικά τις συνθήκες: (α) Στο κριτήριο Γ2 υπολογίζεται $P_n \geq 0,8$ και (γ) Στο κριτήριο Γ3 υπολογίζεται $P \geq 1,2$. Σε κάθε άλλη περίπτωση ο δικαιούχος οφείλει να καλύψει τις εν λόγω δαπάνες με δικούς του πόρους (απαιτείται σχετική τεκμηρίωση χρηματοοικονομικής ικανότητας).

2. ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

2.1 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να εμπίπτουν στον(στον) ακόλουθο (ους) θεματικό (ούς) στόχο (ους), επενδυτική (ές) προτεραιότητα (ες), ειδικό (οι) στόχο (οι), κατηγορία (ες) περιφέρειας (ών) ανά Άξονα Προτεραιότητας ή και ανά Επιχειρησιακό Πρόγραμμα.

Πίνακας 1

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ : Βόρειο Αιγαίο	ΚΩΔ.	14
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ : Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής	ΚΩΔ.	3
ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ: Μετάβαση	ΚΩΔ.	2
ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΚΧΩΡΗΣΗΣ: -		
ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων	ΚΩΔ.	06
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: Επενδύσεις στον τομέα των υδάτων, ώστε να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις του περιβαλλοντικού κεκτημένου της Ένωσης και να αντιμετωπιστούν οι ανάγκες που έχουν προσδιορισθεί από τα κράτη μέλη για επενδύσεις που υπερβαίνουν τις εν λόγω απαιτήσεις	ΚΩΔ.	6b
ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ: Προστασία των οικολογικά ευαίσθητων ή/και τουριστικών περιοχών, απολύματα	ΚΩΔ.	6b1

2.2 Οι προτάσεις που θα υποβληθούν θα πρέπει να συνεισφέρουν στην εκπλήρωση των σχετικών δεικτών παρακολούθησης, οι οποίοι είναι:

Πίνακας 2: Δείκτες εκροών

Ε.Π.:1 4	Α.Π.3	ΤΑΜΕΙΟ: ΕΤΠΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 6b			
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
				ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
CO19	Επεξεργασία λυμάτων: Πρόσθετος πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Αριθμός	Μετάβαση	4000		

Πίνακας 3: Δείκτες αποτελέσματος

Ε.Π.:1 4	Α.Π.3	ΤΑΜΕΙΟ: ΕΤΠΑ	ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ: 6b				
ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑΣΙΑ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΚΩΔ. ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΤΟΧΟΥ	ΤΙΜΗ ΣΤΟΧΟΣ		
					ΣΥΝΟΛΟ	ΑΝΔΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
T2826	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από βελτιωμένη επεξεργασία λυμάτων	Ισοδύναμος πληθυσμός	Μετάβαση	6b1			

3. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

3.1 Η συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη (όπου συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη είναι η επιλέξιμη δημόσια

Ευρωπαϊκή Ένωση

δαπάνη από το ΕΠ για τον υπολογισμό της κοινοτική συνδρομής) που διατίθεται για την ένταξη πράξεων με την παρούσα πρόσκληση κατανέμεται κατά πεδίο παρέμβασης και δράση καθώς και κατηγορία περιφέρειας ως ακολούθως:

Πίνακας 5

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: Βόρειο Αιγαίο			ΚΩΔ: 14
ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον, με επάρκεια πόρων για ανάπτυξη, απασχόληση και αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής			ΚΩΔ: 3
ΤΑΜΕΙΟ: ΕΤΠΑ			
ΕΚΧΩΡΗΣΗ: -			
ΠΕΔΙΟ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ	ΤΥΠΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ/ ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΣΥΓΧΡΗΜ/ΜΕΝΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΑΠΑΝΗΣ
(1)	(2)	(3)	(4)
022:Επεξεργασία υγρών λυμάτων	6β1.03:Συμπληρωματικά έργα ολοκλήρωσης των υποδομών για τη βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων, σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, καθώς και σε τουριστικές περιοχές	Μετάβαση	4.500.000

3.2 Η Δ.Α. δύναται να επικαιροποιήσει το συνολικό ύψος της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης ή/και την κατανομή της ανά πεδίο παρέμβασης / δράση και κατηγορία περιφέρειας ή και να προβεί σε αιτιολογημένη ανάκληση ισχύος της πρόσκλησης, ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας (ιστοσελίδας του ΕΠ).

3.3 Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης θα ενταχθούν πράξεις, έως το 120% της συνολικής συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης, στην περίπτωση που από την αξιολόγηση των προτάσεων προκύψει ισοβαθμία σε σχέση με την τελευταία προς ένταξη πρόταση

4. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ

4.1 Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών των προτεινόμενων πράξεων ορίζεται η *31/12/2023*. Η ολοκλήρωση των προτεινόμενων πράξεων θα πρέπει να συντελεστεί έως την ως άνω ημερομηνία.

4.2 Πράξεις που έχουν περατωθεί φυσικά ή εκτελεστεί πλήρως δεν είναι επιλέξιμες, ανεξάρτητα εάν έχουν εκτελεστεί ή όχι οι σχετικές πληρωμές.

4.3 Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην με αρ. πρωτ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 Υπουργική Απόφαση με θέμα «Τροποποίηση της υπ' αριθ. 81986/ΕΥΘΥ712 / 31.07.2015 Υπουργικής Απόφασης "Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας για τα προγράμματα ΕΣΠΑ 2014-2020 – Έλεγχος νομιμότητας δημοσίων συμβάσεων συγχρηματοδοτούμενων πράξεων ΕΣΠΑ 2014-2020 από Αρχές Διαχείρισης και Ενδιάμεσους Φορείς – Διαδικασία ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης πράξεων"».

4.4 Έργα με έσοδα

Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, διενεργείται από τον δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που είναι συνημμένες στην παρούσα πρόσκληση Ο_Ε.Ι_4 «Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για Πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020»).

4.5 Εφαρμογή του κοινοτικού πλαισίου ανταγωνισμού στις πράξεις κατασκευής υποδομών συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας και διάθεσης αστικών λυμάτων

- Έργα που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/С 262/01). Στις περιπτώσεις αυτές, προκειμένου το σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης της προτεινόμενης δράσης να μην εμπίπτει στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων, θα πρέπει να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση που παρέχεται για την κατασκευή των σχετικών υποδομών δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για διεισδότηση ή για έμμεση επιδότηση άλλων οικονομικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της λειτουργίας των υποδομών.

Ευρωπαϊκή Ένωση

- Έργα που αφορούν σε επενδυτικές ενισχύσεις για τοπικές υποδομές που ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης θα εξεταστούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο θεσμικό πλαίσιο των κρατικών ενισχύσεων (ΓΑΚ). Στις περιπτώσεις που τελικά κριθεί ότι η προτεινόμενη δράση ή τμήμα δράσης εμπίπτει στο ανωτέρω θεσμικό πλαίσιο, υπάρχει η δυνατότητα δημόσιας χρηματοδότησής της μέχρι του ύψους της έντασης ενίσχυσης που προσδιορίζεται μέσω του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού, ήτοι με ποσό ενίσχυσης που δεν υπερβαίνει τη διαφορά μεταξύ των επιλέξιμων δαπανών και του κέρδους εκμετάλλευσης της επένδυσης και το κέρδος εκμετάλλευσης αφαιρείται από τις επιλέξιμες δαπάνες εκ των προτέρων, βάσει εύλογων προβλέψεων, ή μέσω μηχανισμού ανάκτησης. Επιλέξιμες δαπάνες είναι οι επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα και άυλα στοιχεία ενεργητικού.

4.6 Προκειμένου να επιβεβαιωθεί η συμμόρφωση με το κριτήριο του ΣΔΕ, αναφορικά με τη συμβατότητα του έργου με το δίκαιο του ανταγωνισμού, πρέπει κατά την υποβολή των προτάσεων οι δυνητικοί Δικαιούχοι να υποβάλλουν στοιχεία, τα οποία θα διασφαλίζουν ότι η χρηματοδότηση του έργου δεν απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό ή να έχει επιπτώσεις στις συναλλαγές. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01):

(1) Το γεγονός ότι οι τοπικές αρχές αναθέτουν μία δημόσια υπηρεσία σε έναν εσωτερικό πάροχο (ακόμη και αν είχαν την ελευθερία να αναθέσουν την υπηρεσία αυτή σε τρίτους) δεν αποκλείει ενδεχόμενη νόθευση του ανταγωνισμού. Ωστόσο, πιθανή νόθευση του ανταγωνισμού αποκλείεται εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις

(α) μία συγκεκριμένη υπηρεσία υπόκειται σε νόμιμο μονοπώλιο (που συστάθηκε σύμφωνα με το δίκαιο της Ε.Ε.),

(β) το νόμιμο μονοπώλιο δεν αποκλείει μόνο τον ανταγωνισμό στην αγορά, αλλά και για την αγορά, υπό την έννοια ότι αποκλείει κάθε δυνατό ανταγωνιστή από το να καταστεί ο αποκλειστικός πάροχος την εν λόγω υπηρεσία,

(γ) η υπηρεσία δεν βρίσκεται σε ανταγωνισμό με άλλες υπηρεσίες και

(δ) ο πάροχος υπηρεσιών δεν μπορεί να δραστηριοποιηθεί (λόγω κανονιστικών ή καταστατικών περιορισμών) σε οποιαδήποτε άλλη απελευθερωμένη αγορά (είτε γεωγραφική αγορά είτε αγορά προϊόντος).

(2) Εφόσον αυτό δεν μπορεί να αποδειχθεί, τότε πρέπει να εξεταστεί η μικρή επίπτωση στις συναλλαγές. Βάση του ως άνω κειμένου, ορισμένες δραστηριότητες έχουν καθαρά τοπικό αντίκτυπο και κατά συνέπεια δεν επηρεάζουν καθόλου τις συναλλαγές μεταξύ κρατών μελών, όταν ο δικαιούχος παρέχει αγαθά ή υπηρεσίες σε μια περιορισμένη περιοχή ενός κράτους μέλους και είναι απίθανο να προσελκύσει πελάτες από άλλα κράτη μέλη, η δράση δεν έχει παρά οριακές επιπτώσεις στις συνθήκες διασυννοριακών επενδύσεων ή εγκατάστασης και υπάρχει το πολύ ένας αμελητέος αντίκτυπος στις αγορές και στους καταναλωτές σε γειτονικά κράτη – μέλη.

(3) Στην περίπτωση που κανένα από τα (1) και (2) δεν μπορεί να τεκμηριωθεί με κάποιο έγγραφο του δυνητικού Δικαιούχου, πρέπει να εξεταστεί η χρήση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης («Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός»). Σύμφωνα με τα οριζόμενα στον εν λόγω Κανονισμό, οι δυνητικοί δικαιούχοι θα πρέπει να υποβάλλουν τεκμηρίωση που να διασφαλίζει ότι οι υποδομές που θα κατασκευαστούν τίθενται στη διάθεση των χρηστών ανοικτά, με διαφάνεια και χωρίς διακρίσεις και ότι η τιμή που χρεώνεται για τη χρήση ή την πώληση της υποδομής αντιστοιχεί στην τιμή της αγοράς.

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ

5.1 Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν ηλεκτρονικά τις προτάσεις στο ΟΠΣ. – ΕΣΠΑ 2014-2020. Για τον σκοπό αυτό, απαιτείται να διαθέτουν ατομικό κωδικό πρόσβασης στο ΟΠΣ – ΕΣΠΑ:

5.1.1 αφ ενός τα στελέχη του Δικαιούχου για συμπλήρωση δελτίων και

5.1.2 αφετέρου ο νόμιμος εκπρόσωπος του Δικαιούχου για υποβολή αιτήσεων χρηματοδότησης

Οδηγίες για έκδοση κωδικού χρήστη στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ βρίσκονται στην ηλεκτρονική δ/νση logon.mnec.gr.

Εάν ο Δικαιούχος δεν διαθέτει ήδη «κωδικό Φορέα» στο ΟΠΣ από την περίοδο 2007-2013, θα πρέπει να υποβάλει αίτηση για κωδικό φορέα σύμφωνα με τις οδηγίες στην ηλεκτρονική διεύθυνση logon.mnec.gr, πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης

5.2 Οι προτάσεις υποβάλλονται αποκλειστικά μέσω ΟΠΣ – ΕΣΠΑ και μόνο η **αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται υπογεγραμμένη** στην

- «ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ» στη διεύθυνση 1ο χλμ Μυτιλήνης - Λουτρών, Μυτιλήνη 81100

από την **27/12/2016** (ημερομηνία έναρξης υποβολής προτάσεων) έως την **10/03/2017** (ημερομηνία λήξης υποβολής προτάσεων).

Δε θα γίνονται δεκτές οι αιτήσεις χρηματοδότησης εκτός των ανωτέρω προθεσμιών και αιτήσεις για τις οποίες δεν έχει προηγηθεί η ηλεκτρονική υποβολή της πρότασης στο ΟΠΣ ΕΣΠΑ.

Ευρωπαϊκή Ένωση

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Στην περίπτωση της άμεσης αξιολόγησης η ημερομηνία υποβολής των προτάσεων δύναται να λήξει σε χρόνο ενωρίτερο της ανωτέρω προσδιοριζόμενης ημερομηνίας σε περίπτωση εξάντλησης της προς διάθεση συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης της παρούσας πρόσκλησης. Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω της οικείας ιστοσελίδας.

- 5.3 Η ηλεκτρονική πρόταση στο ΟΠΣ, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αίτησης χρηματοδότησης περιλαμβάνει τα ακόλουθα:
- 01. Αίτηση Χρηματοδότησης, υπόδειγμα της οποίας επισυνάπτεται στην παρούσα πρόσκληση και βρίσκεται δημοσιευμένη στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.perba.gr/>
  - 02. Τεχνικό Δελτίο Πράξης, οδηγίες για την συμπλήρωση του οποίου επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση. Το ΤΔΠ συμπληρώνεται από το δικαιούχο μόνο ηλεκτρονικά στο ΟΠΣ – ΕΣΠΑ
  - 03. Στοιχεία που τεκμηριώνουν την αρμοδιότητα του δικαιούχου
  - 05. Απόφαση Αρμόδιου Συλλογικού Οργάνου για την υποβολή της πρότασης
  - 08. Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης
  - 20. Υπολογισμός των καθαρών εσόδων για Πράξεις που παράγουν έσοδα, (χρηματοοικονομική ανάλυση) σύμφωνα με τις συνημμένες "ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΩΝ ΚΑΘΑΡΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΓΙΑ ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014-2020"
  - 22. Τυποποιημένα χρονοδιαγράμματα για την εκτίμηση της ρεαλιστικότητας του χρονοδιαγράμματος, με τη μορφή τετραγωνικού πίνακα, στον οποίο, σε επίπεδο υποέργου, θα αναλύονται τουλάχιστον ανά ημερολογιακό τρίμηνο, οι απαραίτητες εργασίες και ενέργειες που πρέπει να πραγματοποιηθούν για την υλοποίηση της πράξης
  - 33. Εκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του κριτηρίου B5 του συνημμένου Φύλλου Αξιολόγησης Πράξης
  - 35. Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, Τεχνική Σύνοψη και σχετικός χάρτης
  - 40. Μελέτη σκοπιμότητας ή σχετική τεκμηρίωση για εξέταση της αναγκαιότητας υλοποίησης της Πράξης, στην οποία συμπεριλαμβάνεται υποχρεωτικά Βεβαίωση της Δ/νσης Υδάτων Βορείου Αιγαίου της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αιγαίου με την οποία να βεβαιώνεται η συνάφεια της προτεινόμενης πράξης με το Σχέδιο Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών (ΣΛΑΠ) Υδατικού Διαμερίσματος Νήσων Αιγαίου
  - 41. Βεβαίωση-Δήλωση ανάληψης λειτουργίας και συντήρησης του Έργου
  - 50. Εγκριτικές αποφάσεις μελετών, όπως αυτές έχουν αποτυπωθεί στο συνημμένο «Πίνακα Μελετών»
  - 51. Πίνακας αποτύπωσης των αναγκών, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών και της ωρίμανσης Πράξης, σύμφωνα με το συνημμένο «Πίνακα Μελετών», για την αποτύπωση των απαραίτητων αρχικών, τεχνικών υποστηρικτικών μελετών της πράξης και του βαθμού ωρίμανσης αυτής
  - 52. Πίνακας αποτύπωσης των αδειών και εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτής, σύμφωνα με το συνημμένο «Πίνακα Αδειών – Εγκρίσεων», για την αποτύπωση των αδειών και των εγκρίσεων του συνόλου της πράξης και του βαθμού προόδου αυτής, συνοδευόμενο από όλες τις σχετικές άδειες και εγκρίσεις, ανά υποέργο
  - 60. Διοικητική Ικανότητα / Επάρκεια οργανωτικής δομής, σύμφωνα με το συνημμένο οδηγό για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας των δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020. Η υποβολή των στοιχείων τεκμηρίωσης διοικητικής ικανότητας δεν απαιτείται στην περίπτωση που υπάρχει ενταγμένη πράξη - ίδιας κατηγορίας (έργο, προμήθεια, υπηρεσία) - του υποψήφιου δικαιούχου στο ΕΠ "Βόρειο Αιγαίο" της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020. Στην περίπτωση αυτή θα υποβληθεί σχετική βεβαίωση, υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του υποψήφιου δικαιούχου, στην οποία θα αναφέρεται ο αριθμός ΟΠΣ (MIS) της ενταγμένης πράξης και θα βεβαιώνεται ότι δεν υφίστανται μεταβολές σε σχέση με τα στοιχεία τεκμηρίωσης διοικητικής ικανότητας που υποβλήθηκαν κατά την υποβολή πρότασης της ενταγμένης πράξης
  - 61. Διοικητική Ικανότητα / Διαδικασίες διαχείρισης και υλοποίησης έργων, σύμφωνα με το συνημμένο οδηγό για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας των δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020. Η υποβολή των στοιχείων τεκμηρίωσης διοικητικής ικανότητας δεν απαιτείται στην περίπτωση που υπάρχει ενταγμένη πράξη - ίδιας κατηγορίας (έργο, προμήθεια, υπηρεσία) - του υποψήφιου δικαιούχου στο ΕΠ "Βόρειο Αιγαίο" της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020. Στην περίπτωση αυτή θα υποβληθεί σχετική βεβαίωση, υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπο του υποψήφιου δικαιούχου, στην οποία θα αναφέρεται ο αριθμός ΟΠΣ (MIS) της ενταγμένης πράξης και θα βεβαιώνεται ότι δεν υφίστανται μεταβολές σε σχέση με τα στοιχεία τεκμηρίωσης διοικητικής ικανότητας που υποβλήθηκαν κατά την υποβολή πρότασης της ενταγμένης πράξης
  - 62. Επιχειρησιακή ικανότητα / Επάρκεια ομάδας έργου, σύμφωνα με το συνημμένο οδηγό για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας των δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020, υποβάλλοντας πλήρως συμπληρωμένα τα σχετικά συνημμένα υποδείγματα, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του κριτηρίου E2 του συνημμένου Φύλλου Αξιολόγησης πράξης
  - 63. Επιχειρησιακή ικανότητα / Εμπειρία στην υλοποίηση συναφών έργων, σύμφωνα με το συνημμένο οδηγό για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας των δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020, υποβάλλοντας πλήρως συμπληρωμένο το σχετικό συνημμένο υπόδειγμα, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του κριτηρίου E2 του συνημμένου Φύλλου Αξιολόγησης πράξης

- Λοιπά έγγραφα, (α) Σε περίπτωση προσφυγής σε εξωτερικό συνεργάτη ή σύμβουλο, αλληλογραφία (αιτήματα και σχετικές αρνητικές απαντήσεις) βάσει της οποίας να τεκμηριώνεται ότι έχουν εξαντληθεί αποδεδειγμένα όλες οι δυνατότητες εύρεσης προσωπικού με διάθεση από άλλο φορέα, σύμβαση διαδημοτικής συνεργασίας κλπ.
(β) Φάκελο με τα στοιχεία της παρ. 7 του άρθρου 45 του Ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147), αναλόγως με το βαθμό προόδου της διαδικασίας σύναψης σύμβασης
(γ) Για δράσεις που δεν ενέχουν στοιχεία κρατικής ενίσχυσης σύμφωνα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01) είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση τα εξής στοιχεία: Εθνική νομοθεσία βάσει της οποίας καταδεικνύεται ότι οι εν λόγω υποδομές αποτελούν «φυσικό μονοπώλιο», καθώς έχει ανατεθεί μόνο στους εν λόγω φορείς η αρμοδιότητα κατασκευής των σχετικών έργων. Η προσκόμιση της εθνικής νομοθεσίας πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις της ως άνω αναφερόμενης Ανακοίνωσης περί απουσίας άμεσου ανταγωνισμού για τις συγκεκριμένες υποδομές και περί αμελητέας ιδιωτικής χρηματοδότησης στον τομέα των δικτύων ύδρευσης. Όσον αφορά στην προϋπόθεση περί υποδομής που δεν είναι σχεδιασμένη να ευνοεί επιλεκτικά μια συγκεκριμένη επιχείρηση ή κλάδο αλλά παρέχει οφέλη για την κοινωνία στο σύνολό της, είναι αναγκαίο από τις αιτήσεις χρηματοδότησης και τα συνοδευτικά έγγραφα να διασφαλίζεται ότι τα προς ένταξη έργα εξυπηρετούν μια γεωγραφική περιοχή στο σύνολό της, προκειμένου να παρέχονται οφέλη για το σύνολο της κοινωνίας και την αποτροπή της εύννοιας συγκεκριμένης επιχείρησης ή κλάδου δραστηριότητας.
(δ) Για δράσεις που πρέπει να εξετασθούν σύμφωνα με τα οριζόμενα στο πλαίσιο Κρατικών Ενισχύσεων είναι απαραίτητο να περιέχονται στο φάκελο που θα υποβληθεί προς αξιολόγηση στοιχεία που να στοιχειοθετούν:
  - Την τήρηση ή μη των σωρευτικών προϋποθέσεων ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης
  - Την περιγραφή της δράσης ή του τμήματος δράσης που ενέχει στοιχεία κρατικής ενίσχυσης, προκειμένου να εξεταστεί εάν εντάσσεται στον Γενικό Απαλλακτικό Κανονισμό, σε συνδυασμό με την εκπλήρωση των προϋποθέσεων του κεφαλαίου Ι του ΓΑΚ και ειδικότερα την τεκμηρίωση του χαρακτήρα κινήτρου.
  - Μελέτη Κόστους Οφέλους στην οποία οι επιλέξιμες δαπάνες για το έργο ή το τμήμα του έργου που εξετάζεται ως κρατική ενίσχυση περιορίζονται στις πρόσθετες επενδυτικές δαπάνες που είναι απαραίτητες για την υλοποίηση της συγκεκριμένης ενίσχυσης.
- 06. Προγραμματική σύμβαση, στα πλαίσια κάλυψης της διαχειριστικής ικανότητας σύμφωνα με τις περιπτώσεις των παρ. 4.2, 4.3 & 4.4 του συνημμένου οδηγού για την εκτίμηση της διαχειριστικής επάρκειας. Το σχέδιο της προγραμματικής σύμβασης θα συνοδεύεται από τις εγκριτικές αποφάσεις αρμοδίων οργάνων των συμβαλλόμενων μερών, εφόσον απαιτείται
- 21. Τεχνική Περιγραφή και Προϋπολογισμός Δημοπράτησης, όταν δεν έχουν υποβληθεί Τεύχη Δημοπράτησης, λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του κριτηρίου Α2 του συνημμένου Φύλλου Αξιολόγησης Πράξης, εφόσον απαιτείται
- 24. Αποτελέσματα έρευνας αγοράς και σχετική τεκμηρίωση για υποέργα προμηθειών, όταν η πράξη περιλαμβάνει υποέργο προμηθειών, εφόσον απαιτείται
- 25. Έντυπο Ανάλυσης Κόστους, επικουρικά του Προϋπολογισμού Δημοπράτησης, εφόσον απαιτείται
- 31. Τεύχη Δημοπράτησης (Σχέδιο ή Εγκεκριμένα Τεύχη), όταν υπάρχουν, εφόσον απαιτείται
- 53. Δελτίο Ενεργειών Ωρίμανσης και Υποχρεώσεων Πράξης, σύμφωνα με τα περιγραφόμενα στις σελ. 24 έως 27 των συνημμένων Οδηγίων Συμπλήρωσης Τεχνικού Δελτίου Πράξης, εφόσον απαιτείται
- 64. Χρηματοοικονομική ικανότητα, σύμφωνα με το συνημμένο οδηγό για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας των δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020, στην περίπτωση που ο δικαιούχος ή ο κύριος του έργου πρέπει να καταβάλλει ίδιους πόρους, εφόσον απαιτείται

Ο υποψήφιος δικαιούχος υποβάλλει την πρότασή του και τα απαιτούμενα συνοδευτικά έγγραφα και δικαιολογητικά **αποκλειστικά** μέσω του ΟΠΣ. Τα συνοδευτικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των καθαρών εσόδων, εφόσον απαιτείται, υποβάλλονται σε μορφή αρχείου τύπου pdf.

Σε περιπτώσεις εγγράφων, για τα οποία δεν είναι τεχνικά εφικτή η ηλεκτρονική υποβολή (π.χ. χάρτες, σχέδια, κλπ) ο δικαιούχος υποχρεούται να τα αποστείλει στην

- ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ 1ο χλμ Μυτιλήνης - Λουτρών, Μυτιλήνη 81100

τις ώρες 09:00 έως 15:00, συνημμένα στην υπογεγραμμένη αίτηση χρηματοδότησης.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

Μετά την υποβολή πρότασης από τον υποψήφιο δικαιούχο ή τον συντονιστή εταίρο, στην περίπτωση που η υλοποίηση της υποβαλλόμενης πρότασης προβλέπεται ότι θα πραγματοποιηθεί από πολλαπλούς δικαιούχους, σύμφωνα με τις ανωτέρω απαιτήσεις του κεφαλαίου 4 η διαδικασία για την ένταξη των πράξεων στο Ε.Π. ακολουθεί τα παρακάτω βήματα:

6.1 Αξιολόγηση των προτάσεων από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του ΕΠ (ή εναλλακτικά τον Ενδιάμεσο Φορέα) σε δύο στάδια:

Ευρωπαϊκή Ένωση

Α' Στάδιο : Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

Β' Στάδιο : Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Η αξιολόγηση γίνεται με βάση την εγκεκριμένη μεθοδολογία και τα εγκεκριμένα κριτήρια από την Επιτροπή Παρακολούθησης, που επισυνάπτονται στην παρούσα πρόσκληση.

Η αξιολόγηση των προτάσεων ακολουθεί την παρακάτω μεθοδολογία :

Συγκριτική Αξιολόγηση

Η προθεσμία για τον έλεγχο της πληρότητας και την ολοκλήρωση της αξιολόγησης της πρότασης του δικαιούχου, από την αρμόδια διαχειριστική αρχή, ορίζεται μέχρι εξήντα (60) μέρες από την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής προτάσεων. [παρ. 2, άρθρο 20, ν. 4314/2014] Με την ολοκλήρωση της συγκριτικής αξιολόγησης οι προτάσεις κατατάσσονται σε φθίνουσα σειρά με βάση τη βαθμολογία τους.

6.2 Έκδοση **πίνακα κατάταξης αξιολογημένων προτάσεων** (μόνο στην περίπτωση συγκριτικής αξιολόγησης).

6.3 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων

Οι δυνητικοί Δικαιούχοι δύνανται να υποβάλουν ένσταση στην αρμόδια Δ.Α. σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 43 της ΥΑ με αριθ. 81986/ΕΥΘΥ 712/31.07.2015 (ΦΕΚ/Β/24.08.2015). Οι ενστάσεις υποβάλλονται άπαξ ανά στάδιο αξιολόγησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης, ήτοι:

α) της *Απόφασης Απόρριψης Πρότασης* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Α' της αξιολόγησης

β) του *Προσωρινού Πίνακα κατάταξης αξιολογημένων προτάσεων* που εκδίδεται κατά το Στάδιο Β' της αξιολόγησης, στην περίπτωση της συγκριτικής αξιολόγησης

Η ένσταση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη και ενυπόγραφη από το Δικαιούχο και όπου απαιτείται υπογεγραμμένη και από τον φορέα πρότασης, δηλαδή τον κύριο της πράξης, εφόσον είναι διαφορετικός φορέας από τον δικαιούχο.

Η Δ.Α. πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της Δ.Α. και κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους που υπέβαλαν την ένσταση εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών και αναρτώνται στο Πρόγραμμα Διαύγεια.

Οι ενστάσεις δύνανται να εξετάζονται από τριμελή επιτροπή αξιολόγησης ενστάσεων, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου της Δ.Α., εντός τριών (3) εργάσιμων ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

Στη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της Δ.Α. που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης της συγκεκριμένης πρότασης την οποία αφορά η ένσταση. Επιπλέον, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα στελέχη που εξετάζουν την ένσταση διαθέτουν την απαιτούμενη ανεξαρτησία, μέσω της υποβολής δήλωσης μη σύγκρουσης συμφερόντων.

Αν η υποβληθείσα ένσταση η οποία αφορά τα αποτελέσματα του Σταδίου Α' (άμεση ή συγκριτική αξιολόγηση) γίνει δεκτή, η Δ.Α. προβαίνει στην αξιολόγηση του Σταδίου Β'.

Αν η υποβληθείσα ένσταση αφορά το στάδιο Β' της αξιολόγησης:

- Στην περίπτωση εφαρμογής συγκριτικής αξιολόγησης, με την ολοκλήρωση της εξέτασης των ενστάσεων οι προτάσεις για τις οποίες γίνεται αποδεκτή η ένσταση προστίθενται στον πίνακα κατάταξης στη σειρά που τους κατατάσσει η βαθμολογία τους, προκειμένου να προκύψει ο *Οριστικός Πίνακας κατάταξης αξιολογημένων προτάσεων*.

6.4 Έκδοση **οριστικού πίνακα κατάταξης αξιολογημένων προτάσεων, μετά την εξέταση των υποβαλλόμενων ενστάσεων**.

6.5 Έκδοση **απόφασης ένταξης της πράξης** από τον/την Περιφερειάρχη ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ σε συνέχεια προηγούμενης θετικής εισήγησης του προϊσταμένου της Διαχειριστικής Αρχής του ΕΠ.

6.6 **Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του Ε.Π.:** του τίτλου των πράξεων που εντάσσονται στο Ε.Π., των δικαιούχων αυτών, καθώς και του ποσού της συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης

7. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ – ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

7.1 Για αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των ΤΔΠ και άλλες διευκρινίσεις μπορείτε να απευθύνεστε στον κ.κ. ΓΑΒΡΙΗΛ ΚΛΑΔΙΤΗΣ, 2251352041, e-mail: gkladitis@mou.gr

7.2 Περαιτέρω πληροφορίες για το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Βόρειο Αιγαίο», το σύστημα διαχείρισης του Ε.Π., το θεσμικό πλαίσιο υλοποίησης των πράξεων που εντάσσονται στο εν λόγω Ε.Π., τους κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων (όπως οδηγίες για τη συμπλήρωση ΤΔΠ/Υ,

Ευρωπαϊκή Ένωση

πίνακα επιλεξιμότητας δαπανών, δεικτών παρακολούθησης φυσικού αντικειμένου, εξειδίκευση κριτηρίων αξιολόγησης προτάσεων και άλλα έγγραφα αναγκαία για την εξέταση της πρότασης) βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.perba.gr. Ο ανωτέρω δικτυακός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Ε.Π. και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

Η ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

ΧΡΙΣΤΙΑΝΑ Δ. ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ

Ευρωπαϊκή Ένωση

Πίνακας Αποδεκτών:

- Δήμοι (Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου που δεν διαθέτουν ΔΕΥΑ)
- Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης - Αποχέτευσης (ΔΕΥΑ) (Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου)

Συνημμένα:

Παράρτημα Ι: Υποχρεώσεις Δικαιούχων

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://www.perba.gr>

1. Υπόδειγμα Αίτησης χρηματοδότησης
2. Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Πράξης
3. Οδηγίες συμπλήρωσης Τεχνικού Δελτίου Πράξης
4. Υπόδειγμα Απόφασης Ένταξης Πράξης
5. Δελτίο Προόδου Ενεργειών Ωρίμανσης & Υποχρεώσεων Πράξης
6. Υπολογισμός καθαρών εσόδων πράξεων
7. Οδηγίες για τον υπολογισμό των καθαρών εσόδων για πράξεις των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014-2020
8. Λίστα Ελέγχου Πληρότητας
9. Φύλλο Αξιολόγησης Πράξεων (ΦΑΠ) Δράσης 6β1.03 "Συμπληρωματικά έργα ολοκλήρωσης των υποδομών για τη βελτίωση επεξεργασίας λυμάτων, σε οικολογικά ευαίσθητες περιοχές, καθώς και σε τουριστικές περιοχές"
10. Μεθοδολογία αξιολόγησης πράξεων
11. Υποδείγματα που τεκμηριώνουν τη διοικητική, επιχειρησιακή και χρηματοοικονομική ικανότητα του δικαιούχου
- 12.1 Οδηγός για την εκτίμηση της διαχειριστικής ικανότητας δυνητικών δικαιούχων ΕΣΠΑ 2014-2020
- 12.2 Υποδείγματα Προγραμματικών Συμβάσεων & Συμβάσεων Διαδημοτικής / Διαβαθμιακής Συνεργασίας
13. Υπουργική Απόφαση Συστήματος Διαχείρισης 110427/ΕΥΘΥ/1020/20.10.2016 (ΦΕΚ 3521Β / 01.11.2016)
14. Έντυπο Τεχνικής Έκθεσης
15. Πίνακας Αδειών – Εγκρίσεων
16. Πίνακας Μελετών
17. Χρονοδιαγράμματα
18. Οδηγός για την προσβασιμότητα ΑΜΕΑ
19. Οδηγίες σχετικά με την ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης

Κοινοποίηση:

1. Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης, Νίκης 10, 105 63 Αθήνα
2. Αρχή Πιστοποίησης, Ν.Νικοδήμου 11 & Βουλής, 105 57 Αθήνα
3. Ειδική Υπηρεσία ΟΠΣ, Αγ. Φιλοθέης 2, 105 56 Αθήνα
4. Ειδική Υπηρεσία Συντονισμού Επιχειρησιακών Προγραμμάτων, Νίκης 5-7, 105 57 Αθήνα
5. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης ΕΠ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», Αεροπ. Παπαναστασίου 34, 115 27 Αθήνα
6. Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, Ευρυτανίας και Ιτέας 2, 115 23 Αθήνα
7. Υπουργείο Οικονομίας και Ανάπτυξης, Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων – ΕΣΠΑ, Γενική Δ/ση Δημοσίων Επενδύσεων – Τμήμα Κατάρτισης ΠΔΕ, Νίκης 5, Πλ. Συντάγματος, 10180, Αθήνα
8. Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων, Νίκης 10, 10563 Αθήνα

Εσωτερική διανομή:

1. Γραφείο Περιφερειάρχη Βορείου Αιγαίου
2. Μονάδα Α
3. Μονάδα Β1
4. Μονάδα Γ
5. Χρονολογικό Αρχείο

Ευρωπαϊκή Ένωση

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Οι δικαιούχοι πράξεων που θα ενταχθούν στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα αναλαμβάνουν την τήρηση των παρακάτω υποχρεώσεων :

1. ΤΗΡΗΣΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ

- (i) Να τηρούν την Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις, την αειφόρο ανάπτυξη, τις κρατικές ενισχύσεις, την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.

2. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

- (i) Να τηρούν τα χρονοδιαγράμματα υλοποίησης της πράξης και των επί μέρους υποέργων και ιδίως τα χρονοδιαγράμματα ανάθεσης και ολοκλήρωσης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών και ανάθεσης και εκτέλεσης των κύριων υποέργων της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης της πράξης.

Τυχόν υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των υποέργων προπαρασκευαστικών ενεργειών, όπως αυτό προσδιορίζεται στην απόφαση ένταξης της πράξης, επιφέρει την αυτοδίκαιη ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης (δηλαδή η πράξη απεντάσσεται από το ΕΠ).

Στις περιπτώσεις πράξεων με υποέργα προπαρασκευαστικών υποέργων η εγγραφή του προϋπολογισμού τους γίνεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη φάση εγγράφεται στο ΠΔΕ ο προϋπολογισμός των προπαρασκευαστικών ενεργειών. Εφόσον, τα υποέργα των προπαρασκευαστικών ενεργειών ολοκληρώνονται εντός του χρονοδιαγράμματος, ο προϋπολογισμός της πράξης που αντιστοιχεί στα κύρια υποέργα εγγράφεται στο ΠΔΕ, μετά από σχετικό αίτημα της Δ.Α. προς τη ΔΔΕ.

Η ανάληψη της κύριας νομικής δέσμευσης δεν μπορεί να υπερβεί τους 18 μήνες από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης. Σε περίπτωση υπέρβασης αυτού του χρονικού ορίου η Απόφαση Ένταξης θα ανακληθεί μετά από προειδοποιητική επιστολή της ΔΑ και την άπρακτη παρέλευση τριών μηνών. Η παραπάνω προθεσμία ισχύει με την επιφύλαξη δικαστικών ή διοικητικών αποφάσεων που αναστέλλουν την υλοποίηση της πράξης ή λόγω ανωτέρας βίας.

Υπερβάσεις του χρονοδιαγράμματος υλοποίησης των κύριων υποέργων δύνανται να επιφέρουν την επιτήρηση του δικαιούχου από τη ΔΑ και την επιβολή στο δικαιούχο λήψης διορθωτικών μέτρων εντός συγκεκριμένων προθεσμιών, αλλά και την ανάκληση της απόφασης ένταξης της πράξης.

- (ii) Να διασφαλίζουν το λειτουργικό αποτέλεσμα της πράξης, λαμβάνοντας όλα τα απαραίτητα μέτρα για το σκοπό αυτό, με βάση το κανονιστικό πλαίσιο του φορέα λειτουργίας και συντήρησης της πράξης και των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων του, στην περίπτωση που ο φορέας λειτουργίας και συντήρησης της πράξης δεν ταυτίζεται με το δικαιούχο αυτής.
- (iii) Να λαμβάνουν έγκριση από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π για τις διαδικασίες της διακήρυξης, ανάθεσης και τροποποίησης δημοσίων συμβάσεων. Στις περιπτώσεις πράξεων που εκτελούνται με ίδια μέσα, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει σχέδιο απόφασης για την εκτέλεση του έργου με ίδια μέσα πριν την υπογραφή του, και να υποβάλλει αίτημα εξέτασης για τροποποιήσεις αυτής. *Στις περιπτώσεις αρχαιολογικών έργων, ο δικαιούχος κοινοποιεί την απόφαση αυτεπιστίας.*
- (iv) Να ενημερώνουν έγκαιρα την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π σχετικά με την εξέλιξη της πράξης, ιδιαίτερα σε ότι αφορά τις προπαρασκευαστικές ενέργειες για την υλοποίησή της και να αποστέλλουν όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση της πράξης έως και την ολοκλήρωσή της, σύμφωνα με τις διαδικασίες του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου.
- (v) Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος ΟΠΣ – ΕΣΠΑ με τα δεδομένα και έγγραφα των πράξεων που υλοποιούν και ειδικότερα τα δεδομένα και έγγραφα προγραμματισμού και υλοποίησης που απαιτούνται για τη χρηματοοικονομική διαχείριση, την παρακολούθηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου και των δεικτών, τις επαληθεύσεις, τους ελέγχους, την αξιολόγηση πράξεων και γενικότερα τη διαδρομή ελέγχου των πράξεων.
- (vi) Να διασφαλίζουν την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣ - ΕΣΠΑ, σύμφωνα με το χρονικό πλαίσιο που προβλέπεται στις σχετικές διατάξεις και να πραγματοποιούν διασύνδεση των Πληροφοριακών Συστημάτων του με το ΟΠΣ – ΕΣΠΑ για την αυτόματη υποβολή στοιχείων, εφόσον απαιτείται.
- (vii) Να εφαρμόζουν το Ενιαίο Σύστημα Παρακολούθησης Δεικτών ΕΣΠΑ, ανάλογα με το επίπεδο εμπλοκής του στην παρακολούθηση των δεικτών της συγχρηματοδοτούμενης πράξης.
- (viii) -

3. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΡΑΞΗΣ

Ευρωπαϊκή Ένωση

- (i) Να λειτουργούν μηχανισμό πιστοποίησης εκτέλεσης της πράξης, ο οποίος θα εξασφαλίζει τον αποτελεσματικό έλεγχο της ποιότητας και ποσότητας των υλικών των υπηρεσιών και του τελικού παραδοτέου αποτελέσματος, καθώς και να εφαρμόζει εσωτερικές διαδικασίες ελέγχου των πληρωμών, ο οποίος θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα και κανονικότητά τους.
- (ii) Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π, μέσω των Δελτίων Δήλωσης Δαπανών.
- (iii) Να υποβάλλουν (εφόσον απαιτείται από τη φύση του έργου στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π και στην Αρχή Πιστοποίησης, μετά την ολοκλήρωση της πράξης
  - α) στοιχεία για τους δημιουργούμενους τόκους από τη χρηματοοικονομική διαχείριση των διατιθέμενων πόρων.
  - β) επικαιροποιημένη χρηματοοικονομική ανάλυση για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων για τα έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον για τον προσδιορισμό των καθαρών εσόδων εφαρμόζεται η εν λόγω μέθοδος.
 Στην περίπτωση πράξης / έργου όπου ο υπολογισμός των καθαρών εσόδων του βασίζεται στη μέθοδο του κατ' αποκοπή ποσοστό (flat rate) δεν απαιτείται να γίνει κάποια προσαρμογή στο ποσοστό χρηματοδότησης της πράξης στην τελική αίτηση πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.
 Στην περίπτωση πράξης / έργου που δεν είναι αντικειμενικά δυνατή η εκ των προτέρων εκτίμηση των εσόδων, ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει ετησίως στοιχεία για τα καθαρά έσοδα της πράξης για περίοδο τριών ετών από την ολοκλήρωσή της έως την προθεσμία για την υποβολή της έκθεσης ολοκλήρωσης του ΕΠ, αναλόγως με το ποια χρονική στιγμή προηγείται.
 Στην περίπτωση πράξης, η οποία παράγει άμεσα έσοδα μόνο κατά την υλοποίησή της, τα οποία ωστόσο δεν ελήφθησαν υπόψη κατά το χρόνο έγκρισης της πράξης, η επιλέξιμη δαπάνη της πράξης μειώνεται κατά τα καθαρά έσοδα που παρήχθησαν άμεσα κατά τη διάρκεια εκτέλεσής της, το αργότερο κατά την αίτηση τελικής πληρωμής που υποβάλλει ο δικαιούχος.

4. ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ – ΕΛΕΓΧΟΙ

- (i) Να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης των πράξεων και για όσο χρόνο ο δικαιούχος υποχρεούται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π., Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- (ii) Να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθούν.

5. ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

- (i) Να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στο κατάλογο των πράξεων του Ε.Π. που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π στη διαδικτυακή πύλη www.espa.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 115 και στο Παράρτημα XII του Καν. 1303/2013, και στο οποίο αναφέρονται: η ονομασία του δικαιούχου και της πράξης, σύννομη της πράξης, ημερομηνία έναρξης της πράξης, καταληκτική ημερομηνία πράξης, συνολική επιλέξιμη δαπάνη, ποσοστό συγχρηματοδότησης, ταχυδρομικός κώδικας, ή άλλη κατάλληλη ένδειξη της τοποθεσίας, χώρα, ονομασία της κατηγορίας παρέμβασης της πράξης.
- (ii) Να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στο Παράρτημα XII του Κανονισμού 1303/2013 και ειδικότερα:
  - α) Να αναρτούν προσωρινή πινακίδα, σημαντικού μεγέθους, στο εργοτάξιο των έργων υποδομής ή κατασκευών σε ορατό σημείο από το κοινό, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ, κατά τη φάση υλοποίησής τους.
  - β) Να τοποθετούν μόνιμη αναμνηστική πλάκα ή πινακίδα σημαντικού μεγέθους, σε σημείο εύκολα ορατό από το κοινό, εντός τριών μηνών από την ολοκλήρωση του έργου υποδομής ή κατασκευών ή αγοράς φυσικού (ενσώματου) αντικειμένου, με συνολική δημόσια δαπάνη άνω των 500.000 ευρώ.
 Οι αναμνηστικές πλάκες ή πινακίδες, οι οποίες σχεδιάζονται σύμφωνα με τα τεχνικά χαρακτηριστικά που καθορίζονται στον Κανονισμό 821/2014, αναγράφουν την ονομασία και τον κύριο στόχο του, το έμβλημα της ένωσης μαζί με την αναφορά στην Ένωση, και το Ταμείο ή τα Ταμεία που στηρίζουν το έργο.
  - γ) Να λειτουργούν διαδικτυακούς τόπους, στους οποίους θα αναρτούν στοιχεία της πράξης, όπως σύντομη περιγραφή, ανάλογης με το επίπεδο της στήριξης, στόχοι και αποτελέσματα, επισημαίνοντας τη χρηματοδοτική στήριξη από την Ένωση.
  - δ) Να τοποθετούν αφίσες με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη, σε πράξεις που δεν εμπίπτουν στην υποχρέωση πινακίδων ή πλακών.
  - ε) Να ενημερώνουν τους συμμετέχοντες σε πράξεις που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, και κατά περίπτωση

Ευρωπαϊκή Ένωση

από το ΕΤΠΑ ή Ταμείο Συνοχής, σχετικά με τη συγχρηματοδότησή της από το ΕΚΤ, ή το ΕΤΠΑ ή το Τ.Σ. και την υλοποίησή της στο πλαίσιο επιχειρησιακού προγράμματος. Η εν λόγω ενημέρωση πραγματοποιείται σε κάθε έγγραφο ή άλλο πιστοποιητικό που χρησιμοποιούνται κατά την υλοποίηση της πράξης ή παράγονται στο πλαίσιο αυτό.

στ) -

6. ΤΗΡΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥΣ

- (i) Να τηρούν και να ενημερώνουν φάκελο πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της, συμπεριλαμβανομένων των εγγράφων/εντύπων που απαιτούνται σε πράξεις ΕΚΤ για τη συλλογή δεδομένων μεμονωμένων συμμετεχόντων σε αυτές, όπως ερωτηματολόγια, υπεύθυνες δηλώσεις, κλπ που συμπληρώνουν οι συμμετέχοντες.

Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα σχετικά με τις δαπάνες και τους λογιστικούς ελέγχους για διάστημα δύο (2) ετών ή τριών (3) ετών, στην περίπτωση πράξεων επιλέξιμης δαπάνης που δεν υπερβαίνει το 1.000.000 ευρώ, από την 31 Δεκεμβρίου που ακολουθεί την υποβολή των λογαριασμών στους οποίους περιλαμβάνεται η τελική δαπάνη της ολοκληρωμένης πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

- (ii) Να τηρούν ειδικότερους όρους ή περιορισμούς που τίθενται από το ειδικό θεσμικό πλαίσιο εφαρμογής της πράξης ή που τίθενται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π.

- (iii) Να τηρούν τις ακόλουθες μακροχρόνιες δεσμεύσεις, προκειμένου οι πράξεις να διατηρήσουν το δικαίωμα της συνεισφοράς των Ταμείων:

α) Για πράξεις επένδυσης σε υποδομή ή παραγωγική επένδυση, εντός πέντε (5) ετών από την τελική πληρωμή ή εντός της προθεσμίας που ορίζεται στους κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων να μην επέλθει:

- παύση ή μετεγκατάσταση μιας παραγωγικής δραστηριότητας εκτός της περιοχής προγράμματος
- αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ενός στοιχείου υποδομής η οποία παρέχει σε μια εταιρεία ή δημόσιο οργανισμό αδικαιολόγητο πλεονέκτημα
- ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους.

β) Άλλες μακροχρόνιες δεσμεύσεις που ορίζονται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π ή καθορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο που διέπει την πράξη.

Η τήρηση των μακροχρονίων υποχρεώσεων επιβεβαιώνονται, μετά την ολοκλήρωση της πράξης, με διοικητικές ή και επιτόπιες επαληθεύσεις από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. (Στην περίπτωση που η υποχρέωση τήρησης των μακροχρονίων δεσμεύσεων μεταβιβάζεται σε άλλο φορέα, αυτός προσδιορίζεται και η υποχρέωση αφορά αυτόν τον φορέα)

